

SELETUSKIRI

Vabariigi Valitsuse korralduse “Vaimse kultuuripärandi kaitse konventsiooni heakskiitmine” eelnõu juurde

I. Sissejuhatus

Vaimse kultuuripärandi kaitse konventsioon (edaspidi *konventsioon*) võeti vastu 17. oktoobril 2003. a. Konventsiooni on heaks kiitnud või selle ratifitseerinud 26 riiki¹. Konventsioon ei ole jõustunud – jõustumine toimub pärast kolme kuu möödumist kolmekümnenda ratifitseerimis-, heakskiitmis- või ühinemiskirja hoiuleandmise päevast.

Konventsiooni vastuvõtmise ajendiks on vajadus kaitsta kirevat ent samas kergesti hääbuvat vaimset kultuuripärandit, mis ei rikasta ainult ühte riiki ja rahvast, vaid kogu maailma tervikuna.

Enamuse väikerahvaste kadumine maailmakaardilt on olnud tingitud kultuurilisest assimilatsioonist. Seetõttu vajab väikerahvas, kelle hulka kuuluvad ka eestlased, riiklikke kaitsemehhanisme oma kultuurilise järjepidevuse edasikestmise kindlustamiseks.

Toetudes UNESCO andmetele pööravad maailma rahvad üha enam tähelepanu rahvuslikule unikaalsusele, oma vaimsele ja materiaalsele kultuuripärandile. Siinjuures pole rohkete kultuuripärandit käsitlevate rahvusvaheliste lepingute ja muude dokumentide kõrval senini vastu võetud ühtegi mitmepoolselt siduvat õigusakti vaimse kultuuripärandi kaitseks.

Ühinedes vaimse kultuuripärandi konventsiooniga tasakaalustame mittemateriaalse kultuuripärandi kaitse materiaalse kultuuripärandi kaitsega. Suunates tähelepanu oma vaimse kultuuripärandi kaardistamisele ja toetamisele ning sellega ühendades vaimse pärandi materiaalsega saame esmakordselt rääkida rahvuse mälu terviklikust hoidmisest.

Eelnõu ja seletuskirja on ette valmistanud Kultuuriministeeriumi kunstide osakonna rahvakultuuri nõunik Eino Pedanik (628 2227, eino.pedanik@kul.ee) ja Kultuuriministeeriumi eelnõude ja juriidilise nõustamise osakonna nõunik Siiri Pelisaar (628 2225, siiri.pelisaar@kul.ee). Seletuskirja ettevalmistamisel osalesid järgmised valdkonna spetsialistid: Margit Siim (UNESCO Eesti Rahvusliku Komisjoni asesekretär), Ingrid Rüütel (Eesti Kirjandusmuuseumi etnomusikoloogia osakonna vanemteadur, Eesti Rahvusliku Folkloorinõukogu (ERFN) esimees), Terje Anepaio (Eesti Rahva Muuseumi teadusdirektor), Madis Arukask (Viljandi Kultuuriakadeemia arendusosakonna juhataja), Aino Arro (Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskuse direktor), Anne Ojalo (Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskuse folkloori peaspetsialist), Heli Kallasmaa (Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskuse Pärnumaa rahvakultuuri spetsialist, ERFN juhatuse liige), Terje Potter (ERFN tegevjuht), Aet Maatee (Laulu- ja Tantsupeo SA juhataja), Liina Veskimägi-Iliste (Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit).

Eelnõule on lisatud konventsiooni ingliskeelne tekst ja mitteametlik tõlge. Konventsiooni on tõlkinud Eesti Õigustõlke Keskuse tõlk Mari Vaus ning seda on keeleliselt toimetanud Meeli Sedrik.

---

¹ <http://erc.unesco.org/cp/convention.asp?KO=17116&language=E>

II. Korralduse eesmärk

Korralduse eesmärk on kiita heaks vaimse kultuuripärandi kaitse konventsioon.

Konventsiooni eesmärgid on:

- a) kaitsta vaimset kultuuripärandit;
- b) tagada austus asjaomaste kogukondade, rühmade ja üksikisikute vaimse kultuuripärandi vastu;
- c) tõsta kohalikul, riiklikul ja rahvusvahelisel tasandil teadlikkust vaimse kultuuripärandi ja selle vastastikuse hindamise tagamise olulisusest;
- d) pakkuda rahvusvahelist koostööd ja abi.

III. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb ühest punktist - kiita heaks vaimse kultuuripärandi kaitse konventsioon.

Konventsiooni artikli 32 lõike 1 kohaselt tuleb konventsioon UNESCO liikmesriikidel ratifitseerida või heaks kiita oma põhiseadusest tuleneva menetluse kohaselt. Põhiseaduse § 121 sätestab alused, mil Eesti Vabariigi lepinguid ratifitseerib Riigikogu. Kuivõrd puuduvad alused konventsiooni ratifitseerimiseks Riigikogus, kiidetakse konventsioon heaks Vabariigi Valitsuse korraldusega.

Konventsioon koosneb 9 peatükist ja 40 artiklist.

Esimene peatükk on sissejuhatava iseloomuga, sätestades konventsiooni eesmärgid (artikkel 1), mõistete määratlused (artikkel 2) ning seosed muude rahvusvaheliste dokumentidega (artikkel 3).

Artikli 2 lõike 1 kohaselt on vaimne kultuuripärand konventsiooni mõistes tavad, esitus- ja väljendusvormid, teadmised, oskused ja nendega seotud tööriistad, esemed, artefaktid ja kultuuriruumid, mida kogukonnad, rühmad ja mõnel juhul üksikisikud tunnustavad oma kultuuripärandi osana. Vaimset kultuuripärandit, mida antakse edasi põlvkonnalt põlvkonnale, loovad kogukonnad ja rühmad pidevalt uuesti, mõjutatuna oma keskkonnast, loodusest ja ajaloost, vaimne kultuuripärand annab neile identiteedi ja järjepidevuse tunde ning edendab seeläbi ka kultuurilist mitmekesisust ja inimeste loometegevust. Konventsiooni kohaldamisel arvestatakse ainult sellise vaimse kultuuripärandiga, mis on kooskõlas olemasolevate rahvusvaheliste inimõigusi käsitlevate õigusaktidega, kogukondade, rühmade ja üksikisikute vastastikuse austuse nõuetega ja säästva arengu nõuetega.

Vaimne kultuuripärand väljendub muu hulgas järgmistes valdkondades:

- a) suulised traditsioonid ja väljendusvormid, kaasa arvatud keel kui vaimse kultuuripärandi vahend;
- b) esituskunstid;
- c) kogukondlik tegevus, rituaalid ja pidulikud sündmused;
- d) looduse ja universumiga seotud teadmised ja tavad;
- e) traditsioonilised käsitööoskused.

Eestis mõistame eelnimetatud punktide all muuhulgas järgmist:

- a) *suulise traditsiooni väljendusvormid* - rahvalaulud, rahvajutud ja muud folklooriliigid ja *keel kui vaimse kultuuripärandi vahend* - eesti keel ja selle erikujud ning põlvisvähemuste murded;

b) *esituskunstid* - rahvatants, rahvamuusika, jutuvestmine, pärimusteater jne;

c) *kogukondlik tegevus, rituaalid ja pidulikud sündmused* - laulu- ja tantsupeod, folklooripeod, kogukondade pärimuslikud kombed ja tavad jne;

d) *looduse ja universumiga seotud teadmised ja tavad* – traditsioonilised elualad ja sellega seotud teadmised, oskused ning pärimus:

- erilised paigad maastikus ja nendega seotud tavad ja pärimus,

- ilmastiku ja tähistaevaga seotud teadmised,

- loodusvarade ja maastikega seotud pärimuslikud käitumisviisid ja tavad jne;

e) *traditsioonilised käsitööoskused* – eri materjalide (tekstiil, puit, metall, nahk, vill, savi jt Eestile omased looduslikud materjalid) töötlemisel kasutatavad traditsioonilised oskused ja võtted (nt roo-, õlg- või laastkatuse panemine, taimedega värvimine, pillide valmistamine jms), traditsiooniline toiduvalmistamine jne.

Kaitse all mõistetakse artikli 2 lõike 3 kohaselt meetmeid, mis on ette nähtud vaimse kultuuripärandi elujõulisuse tagamiseks, sealhulgas sellise pärandi eri aspektide identifitseerimiseks, dokumenteerimiseks, uurimiseks, säilitamiseks, kaitseks, edendamiseks, esiletõstmiseks, edasiandmiseks, eelkõige ametliku- ja vabahariduse kaudu, ning taaselustamiseks.

Teine peatükk määratleb konventsiooni organid, milleks on konventsiooniosaliste üldkogu (artikkel 4) ning valitsustevaheline vaimse kultuuripärandi kaitse komitee. Konventsiooni artiklid 5-8 sätestavad komiteega seonduva (liikmesriikide valimine, ülesanded jne). Komitee koosneb 18 konventsiooniosalise esindajatest, kes on valitud konventsiooniosaliste üldkogul pärast konventsiooni jõustumist. Kui Eesti kiidab konventsiooni heaks lähiajal, on Eestil reaalne võimalus kuuluda komiteesse.

Artikli 10 kohaselt abistab komiteed UNESCO sekretariaat.

Kolmas peatükk käsitleb vaimse kultuuripärandi kaitset riiklikul tasandil.

Artikli 11 kohaselt konventsiooniosaline:

a) võtab vajalikud meetmed, et tagada oma territooriumil leiduva vaimse kultuuripärandi kaitse;

b) teeb kindlaks ja määratleb kogukondade, rühmade ja vastavate valitsusväliste organisatsioonide osavõtul artikli 2 lõikes 3 osutatud kaitsemeetmete raames oma territooriumil leiduva vaimse kultuuripärandi eri elemendid.

Artikli 12 kohaselt koostab iga konventsiooniosaline oma oludest lähtuval viisil ühe või mitu oma territooriumil leiduva vaimse kultuuripärandi nimistut. Nimistuid ajakohastatakse korrapäraselt.

Nimistu sisaldab artikli 2 lõikes 1 nimetatud vaimse kultuuripärandi väljendusvormide, teadmiste ja oskuste (töövõtete), pärimuse kandjate (kogukondade, rühmade, organisatsioonide ja üksikisikute) ja oluliste sündmuste loetelu ja iseloomustust. Nimistu eesmärgiks on vaimse kultuuripärandi kaardistamine.

Artikkel 13 sätestab teised kaitsemeetmed. Selleks, et tagada oma territooriumil leiduva vaimse kultuuripärandi kaitse, arendamine ja edendamine, seab iga konventsiooniosaline eesmärgiks:

- a) vastu võtta üldise poliitika, mille eesmärk on edendada vaimse kultuuripärandi rolli ühiskonnas ja integreerida sellise pärandi kaitse planeeringukavadesse;
- b) määrata või moodustada ühe pädeva organi või mitu pädevat organit, et tagada oma territooriumil leiduva vaimse kultuuripärandi kaitse;
- c) edendada teaduslikku, tehnilist ja kunstialast uurimist ning uurimismeetodeid eesmärgiga vaimset kultuuripärandit ja eelkõige ohustatud vaimset kultuuripärandit tõhusalt kaitsta;
- d) vastu võtta asjakohaseid õiguslikke, tehnilisi, haldus-, majandus- ja finantsmeetmeid eesmärgiga:
  - i) aidata kaasa vaimse kultuuripärandi korralduse alast koolitust pakkuvate institutsioonide loomisele või tugevdamisele ning sellise pärandi edasiandmisele foorumite ja kohtade kaudu, mis on ette nähtud pärandi esitamiseks või väljendamiseks;
  - ii) tagada juurdepääs vaimsele kultuuripärandile, austades tavalisid juurdepääsul sellise pärandi teatavatele aspektidele;
  - iii) moodustada vaimse kultuuripärandi dokumendasutused ja lihtsustada juurdepääsu nendele.

Artikli 14 kohaselt seab iga konventsiooniosaline asjakohaste vahendite abil eesmärgiks :

- a) tagada vaimse kultuuripärandi tunnustamist, austamist ja esiletõstmist ühiskonnas eelkõige:
  - i) üldsusele ja eeskätt noortele suunatud kasvatus- ja teavituskavade kaudu;
  - ii) asjaomastele kogukondadele ja rühmadele suunatud haridus- ja kutseõppeprogrammide kaudu;
  - iii) vaimse kultuuripärandi kaitse suutlikkuse suurendamisele suunatud tegevuse, eelkõige korralduse ja teadusuuringute kaudu, ja
  - iv) teadmiste edasiandmise mitteformaalsete vahendite kaudu;
- b) teavitada üldsust pärandit ähvardavatest ohtudest ja vastavalt konventsioonile elluviidud tegevusest;
- c) edendada haridust, kaitsmaks looduslikke alasid ja mälestisi, mille olemasolu on vaimse kultuuripärandi avaldumiseks vajalik.

Konventsiooniga seotud kaitsemeetmete võtmisel on pädevus nii **Kultuuriministeeriumil, Haridus- ja Teadusministeeriumil, Keskkonnaministeeriumil** kui ka **Siseministeeriumil**. Vastavalt Kultuuriministeeriumi põhimääruse punktile 7 korraldab ministeerium muuhulgas tingimuste loomist rahvuskultuuri ja sporditraditsioonide säilitamiseks, kaitsmiseks ja nende arengu tagamiseks; korraldab, koordineerib ja suunab muuhulgas rahvaloomingu ja taidluse ja kultuurimälestiste kaitse probleemide lahendamist; osaleb riigi kultuuri- ja spordialase hariduse kavandamises; suunab ja tellib teadus- ja rakendusuringuid, koordineerib kultuuri- ja spordialaste teadusürituste korraldamist.

Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisalas on ministeeriumi põhimääruse § 9 kohaselt riigi haridus-, teadus-, noorte- ja keelepoliitika kavandamine ning sellega seonduvalt alus-, põhi-, üldkesk-, kutsekesk-, kõrg-, huviala- ning täiskasvanuhariduse, teadus- ja arendustegevuse,

noorsootöö ja erinoorsootöö valdkondade korraldamine ning vastavate õigusaktide eelnõude koostamine.

Keskkonnaministeeriumi valitsemisalasse kuulub ministeeriumi põhimääruse § 6 kohaselt looduslike alade kaitse, samuti loodusvarade kasutamise ja kaitsmisega seonduv.

Siseministeeriumi valitsemisalasse kuulub ministeeriumi põhimääruse § 9 kohaselt kohaliku omavalitsuse ja regionaalhalduse ning regionaalarengu kavandamine ja koordineerimine.

Artiklites 13-14 nimetatud meetmete ja tegevuste elluviimiseks moodustatakse pärast konventsiooniga ühinemist valdkondade vaheline valitsuskomisjon, mis koosneb asjakohaste ministeeriumide, mälu-, teadus- ja õppeasutuste, kogukondade ja muude institutsioonide esindajatest, kelle ülesandeks on **vaimse pärandi kaitse strateegia ja tegevuskava** ehk vastava poliitika väljatöötamine. Tegevuskavas määratletakse muuhulgas, kas ja milliseid asjakohaseid õiguslikke, tehnilisi, haldus-, majandus- ja finantsmeetmeid on vaja võtta konventsioonis sätestatud eesmärkide täitmiseks.

Kuna Eestis on mitmeid vaimse kultuuripärandi uurimise, säilitamise ja korraldamisega seotud institutsioone, siis ei ole artikli 13 punktist b tuleneva uue pädeva asutuse moodustamine vaimse kultuuripärandi kaitseks otstarbekas. Olemasolevaid asutusi (Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskus, Eesti Kirjandusmuuseum, Eesti Rahva Muuseum jt) tuleb konventsiooni eesmärkidest lähtuvalt vastavates tegevustes innustada ja toetada. Ka eraldi vaimse kultuuripärandi dokumendiasutuse moodustamine artikli 13 punkti d alapunkti iii mõistes ei ole ilmselt vajalik, dokumendiasutustena mõistame raamatukogusid, arhiive ja muuseume. Täpsemad meetmed, mida asjassepuutuvad organisatsioonid peaksid konventsioonist tulenevate ülesannete täitmiseks võtma, määratletakse tegevuskavas (nt kuidas peaks toimuma nimistute koostamine ja kes sellega tegelevad jne).

Artikli 15 kohaselt püüab iga konventsiooniosaline tagada vaimse kultuuripärandi kaitsemeetmete alusel võimalikult laiaulatuslikku selliste kogukondade, rühmade ja vajaduse korral üksikisikute osalust, kes loovad, säilitavad ja annavad sellist pärandit edasi, ning kaasata neid aktiivselt pärandi korraldusse.

Neljas peatükk käsitleb vaimse kultuuripärandi kaitset rahvusvahelisel tasandil.

Artikli 16 kohaselt koostab, ajakohastab ja avaldab komitee asjaomaste konventsiooniosaliste ettepanekute alusel inimkonna vaimse kultuuripärandi esindusnimekirja. Selle koostamise, ajakohastamise ja avaldamise kriteeriumid koostab komitee ning esitab need üldkogule kinnitamiseks.

Käesoleval hetkel toimub Eestis ettevalmistav töö, et teha ettepanek seto leelo laulu kandmiseks vaimse kultuuripärandi esindusnimekirja.

Konventsiooni kohaselt on võimalik asjakohaste kaitsemeetmete võtmiseks koostada ka kiireloomulist kaitset vajava vaimse kultuuripärandi nimekiri (artikkel 17).

Viies peatükk reguleerib rahvusvahelist koostööd ja abi (artiklid 19-24).

Kuues peatükk käsitleb vaimse kultuuripärandi kaitse fondiga seonduvat.

Artikkel 26 käsitleb konventsiooniosalise sissemakset fondi. Lõike 1 kohaselt kohustuvad konventsiooniosalised tegema fondi vähemalt iga kahe aasta järel sissemakse, mille suuruse määrab üldkogu kindlaks ühtse protsendina, mis kehtib kõikide riikide suhtes. Üldkogu otsus võetakse vastu nende kohalolnud ja hääletanud konventsiooniosaliste hääleteenamusega, kes ei ole teinud käesoleva artikli lõikes 2 osutatud avaldust. Mingil juhul ei tohi konventsiooniosalise sissemakse ületada 1 protsenti tema rahalisest toetusest UNESCO põhieelarvesse.

Konventsiooniga ühinenud riik, kel on võlgnevusi oma kohustusliku või vabatahtliku sissemakse maksmisega jooksva aastal ning vahetult eelnenud kalendriaastal, ei saa olla komitee liige; see säte ei kehti esmakordsel valimisel. Sellise juba komitee liikmeks oleva riigi volituste kestus lõpeb konventsiooni artiklis 6 sätestatud valimiste ajal.

UNESCO rahvusvahelise liikmemaksu suurus lähtub ÜRO peaassambleel vastu võetud otsusest, kui suure protsendi üks või teine liikmesriik organisatsiooni eelarvesse maksab. Selle otsuse langetamise aluseks on omakorda liikmesriigi rahvusliku koguprodukti määr. 2005. aastal on Eestile määratud liikmemaksu suuruseks 16 836 USD / 17 175 EUR, ümardades ligikaudu pool miljonit krooni, millest 1% on 5000 krooni.

Artikli 27 kohaselt võib konventsiooniosaline teha ka täiendavaid vabatahtlikke sissemakseid fondi.

Seitsmes peatükk käsitleb aruandlust.

Artikli 29 kohaselt esitavad konventsiooniosalised vastavalt komitee poolt määratletud vormile ja tähtaegadele komiteele aruanded seadusandlike, reguleerivate ja muude meetmete kohta, mis on võetud konventsiooni rakendamiseks.

Eestipoolne aruandluse esitaja on Kultuuriministeerium. Vastav aruanne tuleb koostada koostöös teiste asjaomaste organisatsioonidega.

Kaheksas peatükk koosneb üleminekuklauslist. Artikli 31 kohaselt lisab komitee inimkonna vaimse kultuuripärandi esindusnimekirja objektid, mis on enne konventsiooni jõustumist kuulutatud inimkonna suulise ja vaimse pärandi meistriteosteks.

Meistriteoste nimekirja on hetkel kantud 47 nähtust, teiste seas ka Kihnu kultuuriruum ning Eesti, Läti ja Leedu laulu- ja tantsupidude traditsioon.

Üheksas peatükk on menetlusliku iseloomuga, sätestades konventsiooni ratifitseerimise või heakskiitmise, sellega ühinemise, selle jõustumise, denonsseerimise, hoiuleandja ülesanded, konventsiooni muutmise ja registreerimise (artiklid 32-40).

Konventsioon ei ole vastuolus Eesti Vabariigi põhiseadusega. Põhiseaduse kohaselt tuleb arendada riiki, mille põhieesmärk on tagada eesti rahvuse ja kultuuri säilimine läbi aegade. Konventsioon on kooskõlas antud valdkonnaga seonduvate seadustega, nt arhiiviseadus, rahvaraamatukogu seadus, etendusametuse seadus, sundeksemplari seadus, muuseumiseadus, muinsuskaitse seadus, looduskaitse seadus.

IV. Eelnõu terminoloogia

Konventsiooni artikli 2 lõikes 1 on defineeritud mõiste “vaimne kultuuripärand”.

Nii Eesti õiguses kui ka rahvusvahelistes dokumentides kasutatakse nii mõistet “kultuuripärand” kui ka mõistet “kultuuriväärtus”, mõlemal juhul on tegemist valdavalt minevikust pärit olevate ajaloolise, kunstilise, teadusliku, sotsiaalse vm väärtusega objektide ja nähtustega.

Mõistet “kultuuriväärtus” kasutame nt Euroopa Liidu liikmesriigist ebaseaduslikult väljaviidud kultuuriväärtuste tagastamise seaduses, kultuuriväärtusega esemetest või asjadest räägime muinsuskaitseseaduses, keskkonnajärelevalve seaduses, muuseumiseaduses ja tolliseaduses ning Relvakonflikti korral kultuuriväärtuste kaitse 1954. aasta Haagi konventsioonis ja selle lisaprotokollides.

Mõistet “kultuuripärand” kasutatakse keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses, arhiiviseadus käsitleb avalikku arhivaali kui osa rahvuslikust kultuuripärandist. Kultuuripärandi mõistet kasutab ka UNESCO konventsioon ülemaailmse kultuuri- ja looduspärandi kaitse kohta 16. novembrist 1972.

V. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu ei ole vastuolus EL õigusega. Kultuurivaldkond kuulub liikmesriikide ainupädevusse, samas on ühendusel teatud üldine kultuuripädevus. Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 151 lõike 2 kohaselt püütakse ühenduse meetmetega ergutada liikmesriikidevahelist koostööd ning vajaduse korral toetada ja täiendada nende tegevust järgmistel aladel:

- Euroopa rahvaste kultuuri ja ajaloo alaste teadmiste parandamine ja levitamine;
- üleeuroopalise tähtsusega kultuuripärandi säilitamine ja kaitsmine;
- mitteäriline kultuurivahetus;
- kunsti- ja kirjanduslooming, kaasa arvatud audiovisuaalne sektor.

Euroopa Liidu liikmesriikidest on konventsiooniga ühinenud Läti ja Leedu.

VI. Korralduse mõjud

Konventsiooni saab pärast sellega ühinemist kasutada alusdokumendina tuleviku koostöö ja kultuurilise dialoogi arendamisel riigi siseselt ja ka riikide omavahelistes suhetes.

Konventsiooniga ühinemine aitab edendada teaduslikku suhtumist ning uuringuid vaimse kultuuripärandi kaardistamisel ja identifitseerimisel. Üheks esmaseks konventsiooniga sätestatud kohustuseks ongi nimistu loomine riigi territooriumil asuvast vaimsest kultuuripärandist antud konventsiooni mõistes. Vaimse kultuuripärandi konventsiooni heakskiitmine motiveerib ja innustab kohalikke kogukondi oma kultuuripärandit kaitsma ja väärtustama ning seeläbi tagab pärandi edasiandmise järgmistele põlvkondadele.

Konventsiooniga ühinemine annab võimaluse Eesti mitmekesise kultuuripärandi tutvustamiseks rahvusvahelisel areenil rahvusvahelisse esindusnimekirja kantud nähtuste kaudu.

Välissuhtluses tähendab konventsiooniga ühinemine osalemist rahvusvahelises koostöös vaimse kultuuripärandi kaitse tagamisel, samuti rahvusvahelise kogemuse kasutamist (näiteks tegevuskavade, programmide, õppematerjalide ettevalmistamine jne).

VII. Korralduse rakendamiseks vajalikud kulutused ja korralduse rakendamise eeldatavad tulud

Iga välislepingu täitmiseks tuleb teha otseseid või kaudseid kulutusi. Käesoleva konventsiooni rakendamisega seotud kulutused on tulevikus seotud fondi kohustuslike sissemaksetega (ligikaudu 5000 krooni aastas), samuti tegevuskava väljatöötamise ja ellurakendamisega. Tegevuskavas määratletud eesmärged püütakse saavutada vastavalt Kultuuriministeeriumi ja muude koostöös osalevate asutuste ja organisatsioonide eelarve võimalustele.

Tulude puhul võime märkida, et need võivad olla rahalised kui ka mitterahalised. Artiklis 21 käsitletakse konventsiooniosalisele rahvusvahelise abi andmist, Eesti puhul on kohane ilmselt rääkida võimalikust ekspertide ja spetsialistidega varustamisest, töötajate koolitamisest ning oskusteabega varustamisest.

Ühtne ametkondade vaheline tegevuskava loob üleriigilise võrgustiku kultuuripärandi kaitsmisel ning optimeerib riigi kulutusi selle säilitamisel.

VIII. Rakendusaktid

Konventsiooni rakendamiseks ei ole esialgsel hinnangul vaja vastu võtta, muuta või kehtetuks tunnistada õigusakte. Konventsiooni rakendamiseks tuleb koostada vaimse kultuuripärandi kaitse tegevuskava (vt tegevuskavaga seonduvat seletuskirja 3. ptk juures). Tegevuskavast tulenevate täiendavate ülesannete panemisega olemasolevatele riigiasutustele (nt Kultuuriministeeriumi haldusalas tegutsevale Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskusele, Eesti Rahva Muuseumile vms) võib tekkida vajadus muuta riigiasutuste põhimäärusi.

IX. Jõustumine

Korraldus jõustub üldises korras.

Artikli 34 kohaselt jõustub konventsioon pärast kolme kuu möödumist kolmekümnenda ratifitseerimis-, heakskiitmis- või ühinemiskirja hoiuleandmise päevast, kuid ainult nende riikide suhtes, kes on oma vastavad ratifitseerimis-, heakskiitmis- või ühinemiskirjad enne seda kuupäeva hoiule andnud. Teiste konventsiooniosaliste suhtes jõustub konventsioon pärast kolme kuu möödumist nende konventsiooniosaliste ratifitseerimis-, heakskiitmis- või ühinemiskirja hoiuleandmisest.

X. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks Haridus- ja Teadusministeeriumile, Keskkonnaministeeriumile, Siseministeeriumile, Rahandusministeeriumile ja Välisministeeriumile.

Raivo Palmaru
Minister

Siim Sukles
Kantsler